

Nr 31.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om förläggning av fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök.

I propositionen nr 49 hade *Kungl. Maj:t* föreslagit riksdagen, såvitt nu är i fråga, att besluta inrättande fr. o. m. den 1 juli 1948 av en fiskeristyrelse med statens fiskeriförsök.

Kungl. Maj:ts förslag avsåg förläggning av fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök till Stockholm.

I samband härmed hade jordbruksutskottet till behandling förehaft, bland andra, följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen I: 255 av herr *Persson, Ivar, m. fl.*, likalydande med II: 405 av herr *Johansson* i Torp *m. fl.*, samt II: 417 av herr *Senander m. fl.*, vari i förevarande hänseende hemställt, att riksdagen måtte besluta, att fiskeristyrelsen skulle förläggas till Göteborg.

I utlåtandet nr 15 hade *utskottet* i förevarande delar hemställt, att riksdagen måtte *dels* besluta inrättande från och med den 1 juli 1948 av en fiskeristyrelse med statens fiskeriförsök och *dels* med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å de likalydande motionerna I: 255 och II: 405 samt motionen II: 417 i denna del besluta, att fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök skulle förläggas till Stockholm.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till de likalydande motionerna I: 255 och II: 405 samt motionen II: 417 i denna del beslutat, att fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök skulle förläggas till Göteborg, under det att andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För frågans avgörande genom sammanjämkning har utskottet ansett sig böra föreslå, att första kammaren biträder vad andra kammaren beslutat.

Utskottet hemställer förty,

att första kammaren må, med frånträdande av sitt i ämnet tidigare fattade beslut, biträda andra kammarens beslut om förläggning av fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök till Stockholm.

Stockholm den 7 maj 1948.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Nils Olsson, Jonsson*, Henry Johansson, Hollertz* och Osvald; samt

från a n d r a kammaren: herrar Gustafson i Vimmerby*, Ericsson i Sörsjön*, Andersson i Surahammar, Jacobson i Vilhelmina, Nilsson i Göingegården, fru Eriksson, herrar Johansson i Torp och Utbult*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservat ion

av herrar *Hollertz, Osvald, Nilsson* i Göingegården, *Johansson* i Torp och *Utbult*, vilka anförde:

Det torde vara uppenbart, att någon *sammanjämkning* i förevarande fall ej är möjlig på annat sätt än att den ena kammaren inbjudes att frånträda sitt tidigare beslut och förena sig med medkammaren. Såvida det ej skall bero på rena godtycket till vilkendera kammaren en sådan inbjudan skall riktas, är det angeläget att finna en saklig motivering för valet. Härvidlag torde det ej vara möjligt att finna någon annan grund än att söka utröna styrkeförhållandena i kamrarna vid beslutets fattande och därav få fram vad som varit kamrarnas samfällda vilja. Den kammare som uppvisar den mindre majoriteten bör inbjudas att frånträda sitt beslut. Att i detta fall få fram exakta röstsiffror är icke möjligt med hänsyn till att, ehuru votering ägde rum i båda kamrarna, rösträkning verkställdes endast i andra kammaren. I första kammaren befanns emellertid vid uppresning övervikten för fiskeristyrelsens förläggning till Göteborg vara så uppenbar, att rösträkning var obehövlig, medan i andra kammaren vid rösträkning majoriteten för fiskeristyrelsens förläggning till Stockholm befanns utgöras av endast 10 röster. Det synes därför uppenbart, att den mening som första kammaren biträdde också är riksdagens mening. Det mest naturliga skulle därför vara att, om sammanjämkning skall ske, utskottet hemställde till *andra kammaren* att frånträda sitt beslut och förena sig med första kammaren. Inom utskottet har också framförts den meningen, att så bort ske. Häremot kan emellertid åberopas, att andra kammaren i realiteten redan ställts inför detta alternativ genom att dess beslut fattats efter det att första kammaren haft frågan till avgörande.

Med hänsyn till det nu anförda ha vi ansett det böra övervägas, huruvida icke i föreliggande fall finnes utrymme för *gemensam omröstning* enligt § 65 riksdagsordningen, som förutsätter detta förfarande bl. a. beträffande skiljaktiga beslut i fråga om statsutgifter. För tillämpning av nyssnämnda grundlagsstadgande talar enligt vår mening det förhållandet, att här föreligger en organisationsfråga som är intimt förknippad med statsutgifter. Det torde nämligen vara uppenbart, att statsutgifterna ställa sig olika beroende på vilken ort som väljes för fiskeristyrelsens förläggning. Här behöver

endast hänvisas till de olika dyrorternas inverkan på lönestaten för styrelsen. Såvitt vi kunnat finna ha i praxis förekommit fall då frågor av liknande art företagits till gemensam omröstning.

Den frågan inställer sig även huruvida, därest gemensam omröstning finnes kunna äga rum, sammanjämkning först bör prövas. Grundlagstadgandet i § 65 riksdagsordningen ger visserligen enligt sin ordalydelse vid handen att så bör ske. Enligt en praxis som redan tidigt utvecklats har emellertid, då gemensam omröstning funnits kunna äga rum, försök till sammanjämkning ansetts icke vara erforderligt.

På nu anförda skäl anse vi, att utskottet bort föreslå gemensam omröstning i stället för sammanjämkning.
